

УДК 528.9

**ВПЛИВ СВІТОГЛЯДУ НА ФОРМУВАННЯ КАРТОГРАФІЧНОГО
ЗОБРАЖЕННЯ****Анастасія Богуш-Задніпряна***Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ**Науковий керівник – Дмитро Ляшенко, д.г.н., доц.*

Ключові слова: світогляд, картографія, сучасність, удосконалення.

Світогляд – це форма самосвідомості людини і суспільства, система узагальнених поглядів щодо місця людини у світі та взаємовідносин з ним. Світогляд пов'язаний із способом представлення явищ, об'єктів та процесів за допомогою карт конкретним фахівцем - автором карти. Відомо, що картографія, - це наука про дослідження, моделювання та відображення просторового розташування, взаємозв'язки об'єктів, явищ природи і суспільства, охоплює вивчення, створення і практичне використання карт, технологію виробництва і виробничу діяльність. Отже картографія дозволяє здійснити огляд світу, який залежить від аналізу певною людиною простору, представником певної культури, деталі, які впливають з його переконань та цінностей. За влучним висловом Ю. Чудновського «просторове моделювання дозволяє розуміти поведінку функціонально невизначених організованостей (наприклад, таких як Природа, ойкумени або ціннісні спільноти) у їх різних просторових проявах-проекціях» [1, с.100-101].

Перспективою визначення «просторової поведінки» таких складних організованостей є ГІС, які дозволяють без перешкод маніпулювати просторовими даними, використовуючи численні дані дистанційного зондування Землі та створюючи тематичні карти. Проте, тут прихована небезпека, що виявляється у необхідності ретельного осмислення результатів картографування. Яскрава картинка не завжди містить в собі корисну інформацію, необхідну для прийняття управлінських рішень.

Тому підготовка фахівців у галузі ГІС та землеустрою спирається на простір знань, які накопичені в галузі наук про Землю та суспільство. Класичний підхід стверджує, що для побудови якісної карти необхідне глибоке розуміння об'єкта картографування, його особливостей, специфіки функціонування, зв'язків з іншими об'єктами на прилеглий території та в межах інших сфер: надр, гідросфери, атмосфери. Для адекватного відображення видобування корисних копалин або виробництва легкої промисловості бажано вивчити об'єкт що підлягає відображенню а ще краще проконсультуватися з фахівцями конкретної предметної області (геологами, суспільними географами тощо).

За влучним висловом видатного британського картографа Брайана Харлі «Картографія - це наука і технологія аналізу та інтерпретації географічних зв'язків, а також передачі результатів за допомогою карт» [2]. Він веде далі про те, що «...карти є продуктом не тільки «правил порядку геометрії і розуму», але і «норм і цінностей соціального порядку, традиції».

Аналізуючи дану цитату, на мою думку, є коректним стверджувати, що картографія поєднує в собі мистецтво та науку, факти та їхню інтерпретацію, що базується на картині світу того, хто її створює. Крім того картографія є не тільки результатом інтерпретації фактів крізь призму нашого світогляду, а також формує наші уявлення про політичні, культурні, природничі процеси і явища.

Висновок

У висновку можу зазначити, що картографія відображає безмежний простір світоглядів тих, хто століттями та тисячоліттями створював ці видатні твори. Сила картографа – осмислення таємниць світу, представлення їх у формі, доступній для людей на користь суспільству.

Список використаних джерел:

1. Новая архитектура человечества. Киев: Издательство ТОВ «Інтердрук», 2021. 232 с.;
2. Harley, J.B. Deconstructing the map, 1992.